

Skutečné oběti Černobylu

Roger Bate, *International Policy Network London* (přeložil Bohdan Zronek*)

Program rozvoje Spojených národů a UNICEF konečně v nové zprávě připustily fakt, o kterém mnoho vědců a politických činníků ví již léta. Černobyl zabil tisíce lidí nikoliv zářením, ale politikou založenou na radiofóbní hysterii.¹

Výstavy fotografií zohavených obětí, které vydělaly miliony dolarů nátlakovým skupinám a charitativním organizacím, byly zcela klamně. Avšak protijaderní aktivisté sotva přiznají podíl své viny na obětech, které mají na svědomí, neboť by tím podkopali celé svoje tvrzení, že slabé záření je škodlivé. Ve skutečnosti je slabé záření naprosto neškodné.

V období téměř patnácti let od černobylské jaderné katastrofy zemřely tisíce lidí a stovky tisíc novorozenců bylo ovlivněno radioaktivním spadem. Avšak ona **úmrť jsou způsobená radiofóbií s následnými politickými důsledky a nikoliv nemocmi v důsledku ozáření**. Vědci Spojených národů provedli studii lékařských vlivů Černobylu a podle jejich zjištění skutečnou katastrofou byly psychosomatické poruchy, které vyvolala hysterie sdělovacích prostředků v době po havárii. Tato hysterie podnítila nevhodné vládní operace na území bývalého Sovětského svazu, jako například nucené evakuace obyvatel z lokalit, které mohly být kontaminovány zářením.

Štěpná reakce, která se odehrála v Černobylu (v Sovětském svazu) v dubnu roku 1986, byla tragédií pro stovky zaměstnanců, kteří v tu chvíli pracovali v elektrárně. Asi u jedné třetiny těchto lidí (134) byla diagnostikována akutní nemoc z ozáření. **28 osob z této jedné třetiny zemřelo během prvních čtyř měsíců po havárii**. Od té doby zemřelo 17 pacientů, kteří přežili tuto akutní fázi. Tato pozdější úmrť byla způsobena gangrénou, kostním sarkomem a jinými chorobami a nehodami, které s ozářením nesouvisí. Pro tyto zaměstnance a jejich rodiny byl Černobyl katastrofou. Avšak pro mnoho dalších být neměl.

Západní sdělovací prostředky předpokládaly ty nejhorší scénáře částečně proto, že neměly přístup k místu tragédie, ale také kvůli prudké radiofóbní, která ovládla západní myšlení od dob jaderného bombardování Japonska během druhé světové války. Britský deník Daily Mail z 29. dubna 1986 zaplnil polovinu úvodní stránky deníku slovy „2 000 mrtvých“. Dále napsal, že mrtví nebyli pohřbeni na hřbitovech, ale v „*lokalitě Pirogovo na skládce radioaktivního odpadu*.“

Další den se v deníku The New York Post objevila informace, že 15 tisíc těl bylo pohřbeno buldozery do jam jaderného odpadu. Později Rada pro ochranu přírodních zdrojů prohlásila, že se ve Střední Evropě a Skandinávii objeví 110 tisíc případů rakoviny způsobené černobylskou havárií. O několik let později, 13. října 1995, agentura Reuters přišla s titulkem „*800 tisíc dětí bylo zasaženo jaderným útokem z Černobylu*.“ V průběhu dalších měsíců se BBC, Greenpeace a mnoho evropských deníků přidalo, když uvedly, že desítky tisíc osob zemřelo nebo umírá kvůli ozáření.

Jak prohlásil profesor Zbigniew Jaworowski, lékařský poradce Spojených národů v otázce radioaktivity, „*zřejmě nejdůležitějším faktorem při vytváření černobylské mytologie byl předpoklad, že jakákoliv dávka záření, byť téměř nulová, má nějaké zhoubné účinky*.“ Profesor Jaworowski se o této myšlence pře téměř deset let a konečně jej Spojené národy začaly poslouchat. Tato domněnka, na které jsou založeny předpisy na celém světě, se nazývá lineární bez-

* zron.b@seznam.cz

¹ poznámka překladatele: výše uvedené organizace již zpřístupnily danou zprávu na svých webových stránkách (<http://www.techcentralstation.com/1051/envirowrapper.jsp?PID=1051-450&CID=1051-012402A>)

prahová hypotéza (LNT). Podle ní neexistuje žádná prahová hodnota, pod kterou se účinky záření pozorované při vysokých dávkách přestávají objevovat.

Tato hypotéza vyvrací veškeré experimentální a epidemiologické důkazy, což prokazuje nulové škodlivé účinky, ba dokonce prospěšné účinky při slabých dávkách záření. Naše tělo je zjevně schopno se vypořádat s krátkodobým působením záření, které může dokonce stimulovat náš imunitní systém a zlepšit naše zdraví. LNT hypotézu lze přirovnat k situaci, kdy by se člověk měl bát teploty 75 stupňů Fahrenheita, protože při 750 stupních Fahrenheita může utrpět smrtelné popáleniny. Na naší planetě existuje mnoho míst (v Norsku, Íránu a dokonce i v Cornwallu v Británii), kde je přirozené záření daleko větší než to, které se objevilo po výbuchu v rozsahu několika kilometrů od Černobylu, a nemá žádné známé škodlivé účinky na lidský organismus.

Následkem černobylské havárie se v Rusku, Ukrajině a Bělorusku mírně zvýšily hladiny záření. Byly zahájeny rozsáhlé programy na sledování radioaktivity v těchto regionech a v ostatních zemích, jako např. v Polsku. Výskyt rakoviny štítné žlázy (forma rakoviny, jejíž výskyt je nejpravděpodobnější po prudkém ozáření) se do roku 1996 nezvýšil. Naopak v běloruském regionu Brestoblast, což byla oblast s druhou nejnižší hladinou záření, byl zaznamenán největší výskyt tohoto druhu rakoviny. V celém Rusku, Bělorusku a Ukrajině se objevilo neuvěřitelné množství 1 800 dětských případů rakoviny štítné žlázy, jak je uvedeno v poslední zprávě, avšak tento stav může být z části způsoben předchozím nedokonalým zpravodajstvím.

Podle švédského radiobiologa profesora Gunnara Walindera je skutečným zdravotním rizikem LNT hypotéza a nikoliv záření. Přesvědčení, že jakékoliv ozáření může být škodlivé, vede k nepřiměřeným postupům stěhování obyvatel před tímto hypotetickým nebezpečím.

Profesor Jaworowski odhaduje, že téměř 5 milionů obyvatel v bývalém Sovětském svazu bylo zasaženo těžkým psychologickým stresem, který vedl k psychosomatickým chorobám. Hlavní stres postihl obyvatele oblastí, o kterých media a vláda informovala, že život v nich je smrtelný. V té době se plánovaly nucené evakuace 850 tisíc nově rozříděných „černobylských obětí“. Nakonec však bylo nuceně přestěhováno 400 tisíc obyvatel.

Mnoho těchto lidí trpělo trávicími, endokrinologickými a jinými potížemi, které nezpůsobilo ozáření. Stěhování obyvatel trvalo více než 5 let a způsobilo rozklad rodin a sítě sociálních komunit, což podle profesora Jaworowského „vystavilo přemístěné osoby nelibosti a vyloučení ze společnosti v nových lokalitách, kde se k nim původní obyvatelé chovali jako k privilegovaným vetřelcům.“ Stěhování postižených obyvatel začalo v oblastech s nejvyšším zářením (hladina záření okolo jedné šestiny intenzity pozadí v Íránu), ale brzy byli přestěhováni i obyvatelé vystavení ozáření v dávkách nižších než v Cornwallu.

Nemocnost a úmrtnost takto přestěhovaných obyvatel byla daleko vyšší než těch, kteří zůstali. A náklady celé operace se vyšplhaly do miliard dolarů. Profesor Jaworowski v jednom ze svých odhadů oceňuje náklady Běloruska na 86 miliard. A zřejmě nejsmutnější ze všeho je, že lékaři provedli téměř dvě stě tisíc potratů chtěných těhotenství, aby tak zabránili neexistujícímu radioaktivnímu poškození plodu. Konečným výsledkem vládní operace, tlaku aktivistů a mediálních kampaní je vytvoření kultury obětí, kde polovina ukrajinské populace tvrdí, že jejich zdraví je nepříznivě ovlivněno Černobylem.

Rozdělit vinu mezi sdělovací prostředky a Nejvyšší Sovět je komplikované. Ale neopodstatněné obavy západních zemí založené na lineární bezprahové hypotéze nepochybně podpořily program masové evakuace, kterou sovětské úřady provedly.

Černobyl byl vůbec nejhorší havárií špatně navrženého, zkonstruovaného a řízeného atomového reaktoru s únikem značného množství radioaktivních nuklidů do ovzduší. Avšak podle komise Spojených národů, která se zabývá účinky atomového záření, počet obětí vlastní nehody a jejích přímých důsledků je 41 osob.

Z řad veřejnosti se neobjevila žádná předčasná úmrtí. Patnáct let po nehodě neexistuje žádný důkaz výrazného vlivu na zdraví veřejnosti v souvislosti s ionizujícím zářením kromě zaznamenaného zvýšení výskytu rakoviny štítné žlázy (pravděpodobně způsobeného spíše zvýšeným rentgenováním² než skutečným nárůstem výskytu). Nebyl pozorován žádný nárůst celkového výskytu rakoviny či úmrtnosti, který by mohl být spojován s radioaktivitou. Špatné postupy založené na zastaralých vědeckých znalostech způsobily daleko více smrtelných případů.

Jedná se o bizarní obvinění protiatomového světa, ve kterém žijeme. Doufejme, že poslední zpráva Spojených národů změni současné chápání. Ať se vám z těchto faktů netají dech.

² Pozn. překladatele: v originále screening – zde může znamenat „rentgenování“, případně „kontrola radioaktivity“.